

premis i borses d'estudi

Premis i borses d'estudi dictaminats

El Ple de l'Institut d'Estudis Catalans concedí el dia 22 de març de 1999 els premis i les borses d'estudi convocats en el *Cartell de premis* de l'any 1998. El resultat del concurs ha estat el següent:

Premi Prat de la Riba

Ponència: Xavier Bellés i Ros, Mercè Durfort i Coll i Joandomènec Ros i Aragonès.
No ha estat adjudicat.

Premi Internacional Catalònia

Ponència: Antoni Pladevall i Font, Oriol Casassas i Simó, Manuel Ribas i Piera, Joan A. Argenter i Giralt i Joan Vilà i Valentí

Atorgat a Curt Wittlin, catedràtic de Filologia Romànica i Lingüística General de la Universitat de Saskatchewan, a Saskatoon (Canadà), per la seva llarga trajectòria de dedicació a la recerca sobre aspectes de la traducció i la tradició literària catalana medieval.

Premi Josep Puig i Cadafalch d'Arqueologia i Història Antiga

Ponència: Josep Guitart i Duran, Marc Mayer i Olivé i Narcís Soler i Masferrer.

Atorgat a Xavier Terrades i Batlle pel treball *La gestió dels recursos minerals entre les comunitats caçadores-recol·lectores: vers una representació de les estratègies de proveïment de matèries primeres*.

Premi Pròsper de Bofarull d'Història Medieval

Ponència: Manuel Mundó i Marcet, Antoni Pladevall i Font i Antoni Riera i Melis.

Atorgat a Jordi Bolòs i Masclans pel treball *Paisatge i societat a Catalunya a l'edat mitjana. Introducció a l'estudi de l'organització del territori en època medieval*.

Premi Joaquim i Antoni Trias i Pujol de Fisiopatologia Quirúrgica

Ponència: Francesc González i Sastre, Ramon Parés i Farràs i Jordi Sans i Sabrafen.

Atorgat a Manel Trias i Folch, Carme Balagué Ponz i Eduard M. Targarona Soler pel treball *Resposta biològica a una agressió quirúrgica produïda per laparoscòpia: influència sobre el desenvolupament d'una infecció intraabdominal*.

Premi Pius Font i Quer de Botànica

Ponència: Oriol de Bolòs i Capdevila, Creu Casas i Sicart i Josep Vigo i Bonada.
Atorgat a Jaume Llistosella i Vidal pel treball *Russulals de Catalunya i de les illes Balears*.

La ponència, atesa la qualitat del treball *Flora i vegetació dels líquens epifítics de les terres meridionals de Catalunya*, presentat per Montserrat Boqueras i Bailina, acordat per unanimitat recomanar-ne la publicació a la Secció de Ciències Biològiques de l'IEC.

Premi Eduard Fontserè de Ciències Físiques

Ponència: David Jou i Mirabent, Francesc Serra i Mestres i Estanislau Tomàs i Morera.

Atorgat a José M. Martín Senovilla pel treball *Singularitats en la teoria de la relativitat general*.

La ponència féu una menció especial del treball *La inestabilitat de Bénard-Marangoni*, presentat per Carlos Pérez-García, per la seva elevada qualitat.

Premi Lluís Domènech i Muntaner de Teoria i Crítica d'Arquitectura

Ponència: Xavier Barral i Altet, David Jou i Mirabent i Manuel Ribas i Piera.

Atorgat a Jordi Bonet i Armengol pel treball *L'últim Gaudí. El modulad geomètric del temple de la Sagrada Família*.

Premi Joan Coromines de Lexicografia i Onomàstica

Ponència: Germà Colón i Domènech, Aina Moll i Marquès i Pere Verdaguer i Juanola.

Atorgat a Xavier Favà i Agud pel treball *Lèxic català dels noms de ceps i raïms*.

Premi Marià Aguiló de Gramàtica Històrica i Història de la Llengua

Ponència: Antoni Ferrando i Francès, Joan Martí i Castell i Joan Veny i Clar.

Atorgat a Francesc Feliu i Torrent pel treball *L'obra filològica d'Antoni de Bastero i Lledó. Edició de la «Història de la llengua catalana»*.

Premi Institut d'Estudis Catalans d'Economia

Ponència: Carles A. Gasòliba i Böhm, Joaquim Muns i Albuixech i Antoni Serra i Ramoneda.

Atorgat a Josep Banyuls i Llopis pel treball *Una anàlisi dels determinants i els processos d'adquisició de les qualificacions laborals*.

Premi Institut d'Estudis Catalans de Filosofia

Ponència: Pere Lluís Font, Josep Perarnau i Espelt i Josep M. Terricabras i Noguerras.

Atorgat a Jordi Pigem i Pérez pel treball *El pensament de Raimon Panikkar: una filosofia de la interdependència*.

Premi Mercè Rodoreda

Ponència: Joaquim Molas i Batllori, Jordi Sarsanedas i Vives i Joan Triadú i Font.

No ha estat adjudicat.

Premi Internacional Ferran Sunyer i Balaguer de Matemàtiques

Ponència: Friedrich Hirzebruch, Paul Malliavin, Joseph Oesterlé, Joan Solà-Morales i Alan Weinstein.

Atorgat a Patrick Dehornoy pel treball *Braids and self-distributivity*.

Premi Àngel Arisó i Campà

Ponència: Josep Vigo i Bonada, Damià Barceló i Cullerés, M. Concepción Ramos Martín i Enric Boada i Altarriba.

No ha estat adjudicat.

Premi Miquel Mas Molas al Disseny Tèxtil

Ponència: Mireia Boter, Emma Haussman, Elena Mas, Albert Barella i Miró i Manuel Ribas i Piera.

No ha estat adjudicat.

Premi de la Societat Catalana d'Economia

Ponència: Josep Jané i Solà, Pere Puig i Bastard, Josep C. Vergés, Josep Manuel Basáñez, Andreu Mas-Colell, Joaquim Muns i Albuixech i Antoni Serra i Ramoneda.

Atorgat a Jordi Canals i Margalef pel treball *Universal banking. International comparisons and theoretical perspectives*.

Premi Antoni Fiter i Rossell de Geografia, Història o Dret d'Andorra

Ponència: Isidre Molas i Batllori, Manuel Riu i Riu i Joan Vilà i Valentí.

No ha estat adjudicat.

Premi Ferran Armengol i Tubau

Ponència: Josep Jané i Solà, Pere Puig i Bastard, Josep C. Vergés, Francesc Bonet i Armengol i Josep Cercós Martínez.

Atorgat a Ramon Morral Soldevila pel treball *El seguro de crédito. Especial referencia a la delimitación del riesgo*.

Premi Catalunya d'Urbanisme

Ponència: Ricard Pié, Xavier Montoro, Lluís Cantalops, Miquel Domingo, Enric Lluch, Tomàs Pou, Manuel de Solà-Morales i Francesc Xavier Subias.

Atorgat a Josep M. Llop i Torné pel treball *Pla General de Lleida, 1995-2015*.

*Premis per a estudiants***Premi de la Institució Catalana d'Estudis Agraris**

Ponència: Ramon Lluís Lletjós, Josep Montasell i Joan Pere Vilà i Hors.

Atorgat a Josep Rosera i Simó pel treball *Efecte de la disponibilitat hídrica sobre els continguts minerals, la qualitat organolèptica i l'aptitud per a la conservació de la poma Golden en la zona fructícola de Lleida. Campanya 1996*.

Accèssit atorgat a Eulàlia García Domingo pel treball *L'agricultura familiar i l'agricultura a temps parcial. Presentació d'un cas empíric a Sant Joan de les Abadesses (el Ripollès)*.

Premi de la Institució Catalana d'Història Natural

Ponència: Ramon Batalla i Villanueva, Joaquim M. Nogués i Carulla i Joan Pino i Vilalta.

Atorgat a Roger Eritja i Mathieu pel treball *Anàlisi integrada sobre dues formes ecològiques de Culex (Culex) pipiens Linné 1758 (Diptera: Culicidae) al Baix Llobregat*.

Accèssit atorgat a Francesc Xavier Valldeperas i Hernández pel treball *Estudi taxonòmic, paleoecològic i estratigràfic de les biofàcies de coralls plans de l'anticlinal de Sant Corneli (Cretaci superior, unitat sud-pirinenca central)*.

Premi de la Societat Catalana d'Estudis Històrics

Ha quedat desert.

Premi de la Societat Catalana de Biologia

Ponència: Pilar Aluja, Xavier Bellés i Lluís Serra.

Atorgat a Betlem Mezquita Mas pel treball *La vulnerabilitat de les cèl·lules immortals*.

Accèssits atorgats a Araceli Rosa i de la Cruz pel treball *Variabilitat dermatològica i dels plecs de flexió palmar en una població infantil afectada per retard mental*, i a Ana Fernández Rodríguez pel treball *La comunitat associada al cinípid Andricus kollari (Hartig)*.

Premi de la Societat Catalana de Química

Ponència: Rosa Caballol Lorenzo, Miquel A. Pericàs i Brondo i Joan Solà i Casadevall.

Atorgat a Sílvia Cerezo i Gàlvez pel treball *Creació d'enllaços carboni-carboni i carboni-nitrogen sota catàlisi per Pd(0)*.

Accèssits atorgats a Lourdes Cucurull Sánchez pel treball *Cap a la modelització de proteïnes de coure: factors que estableixen els tiolats de coure (II)*, i a Berta Ballesteros Serra pel treball *Desenvolupament de tècniques immunoquímiques per a l'anàlisi de pesticides de tipus s-triazina en matrius ambientals*.

Premi de la Societat Catalana de Tecnologia

Ponència: Marc Barracó i Serra, Àlicia Casals i Gelpí i Estanislau Tomàs i Morera.

Atorgat a Miquel Cots i Torrelles pel treball *Estudi i simulació del sistema de control actiu del primari segmentat d'un gran telescopi*.

Accèssit atorgat a Jaume Figueras i Jové pel treball *Sistema informàtic de control d'un pèndol invertit*.

Premi dels Amics de l'Art Romànic

Ha quedat desert.

Premi Évariste Galois de la Societat Catalana de Matemàtiques

Ponència: Claudi Alsina, Joaquim M. Ortega i Pere Pascual.

Atorgat a Sílvia Cuadrado Cavilán pel treball *Un model d'equacions integrodiferencials per a la dinàmica evolutiva de l'edat de maduració*.

La ponència féu constar la valoració positiva del treball *Construccions homotòpiques idempotents en grups simplicials*, presentat per Gemma Bastardas Ferrer.

Premi Jordi Porta i Jué de la Societat Catalana de Física

Ponència: Joaquim Casulleras i Ambrós, Adolf Comeron i Tejero i Francesc Pi i Vila.

Atorgat a Francesc Ferrer i Escursell pel treball *Forces de llarg abast degudes a l'intercanvi de pseudoescalars*.

Premi Lluís Casassas i Simó de la Societat Catalana de Geografia

Ponència: Pau Alegre, Jesús Burgueño i Juan Antonio Módenes.

Atorgat a Francesc Romagosa Casals pel treball *Les zones humides: una aproximació des de la geografia*.

Accèssit atorgat a Xavier Farré i Sahún pel treball *Cooperativisme agrari a Lleida els anys noranta*.

*Borses d'estudi***Borses d'estudi Generalitat de Catalunya**

Ponència: Marc Taxonera (Fundació Congrés de Cultura Catalana), Marta Gustà (Consorci Català de Promoció Exterior de la Cultura), August Bover i Font (Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes), M. Teresa Ferrer i Mallol (Institut d'Estudis Catalans) i Josep Gifreu i Pinsach (Institut d'Estudis Catalans).

Atorgada a Catharine Macedo (anglesa) per la proposta de treball «Perspectives sobre la música i el pensament musical a la Barcelona modernista».

Atorgada a Roxana C. Recio (nord-americana) per la proposta de treball «La traducció catalana del *Trionfo d'amore*: el petrarquisme i la cultura peninsular».

Atorgada a Maria-Sabina Draga-Alexandru (romanesa) per la proposta de treball «El surrealisme català: origen del constructivisme postmodernista».

Borsa d'estudi Abelard Fàbrega

Ponència: Francesc González i Sastre, Joandomènec Ros i Aragonès i Josep Vigo i Bonada.

Atorgada a Bàrbara Arias i Sampériz per la proposta de treball «Anàlisi de la variabilitat en gens implicats en la neurotransmissió serotoninèrgica i risc per la depressió major: estudi de l'efecte genotípic combinat i relació amb la prevalença psiquiàtrica familiar».

**Borsa d'estudi Eusko-Ikaskuntza / Sociedad de Estudios Vascos -
Institut d'Estudis Catalans**

Ponència: Albert Balcells i González, Joan Becat i Rajaut i Narcís Soler i Masferrer.

Atorgada a Antoni F. Canales Serrano per la proposta de treball «Catalanisme i nacionalisme basc al segle xx des d'una perspectiva local. Barakaldo i Vilanova i la Geltrú».

Acte de lliurament dels premis i les borses d'estudi

(Sala Prat de la Riba, 22 d'abril de 1999)

Parlament del president de l'Institut d'Estudis Catalans

El món real està construït en gran mesura a partir dels costums lingüístics del grup. Mai no hi ha dues llengües tan semblants que es puguin considerar representatives de la mateixa realitat social», va afirmar Edward Sapir, un lingüista nord-americà de l'època anterior a Chomsky, orientat a l'antropologia, que, com es veu en la citació, defensava la teoria que la nostra visió del món és fortament influïda —i no totalment creada— pel llenguatge. No és, doncs, estrany que en aquells països que volen tenir un paper significatiu en el món l'estudi del llenguatge i el domini de la llengua pròpia siguin objectius fonamentals.

A Catalunya, aquestes tendències formaren part de l'ideari de construcció nacional de Prat de la Riba, quan amb la creació de l'Institut d'Estudis Catalans, i particularment de les seccions Filològica i de Ciències, es proposà simultàniament la codificació de la llengua catalana i la creació científica a Catalunya i en català. Així, la llengua catalana moderna havia d'ésser apta no únicament per a poder expressar els sentiments més íntims, sinó, al mateix temps, per a comunicar

els avenços científics i tecnològics. Els premis instituïts per l'Institut d'Estudis Catalans l'any 1915, ara fa vuitanta-quatre anys, per a treballs de recerca escrits en català han facilitat que la llengua catalana hagi servit —i serveixi— per a expressar-se, per a comunicar-se i per a transmetre el coneixement en tots els àmbits de les humanitats, de les ciències i de les tecnologies.

Efectivament, el dia 23 d'abril de 1915 veia la llum un modest cartell de premis, firmat per Antoni Rubió i Eugeni d'Ors —com a president i secretari general, respectivament—, en el qual s'obria concurs per a cinc premis: el Francesc Vives, el Duran i Bas, el d'Història, el de Ciències i el de Filologia; foren els cinc primers premis de l'Institut, als quals successivament se n'afegiren d'altres, fins a arribar al cartell actual, que inclou dos premis de projecció internacional, anualment una dotzena de premis triennals temàtics segons les diferents seccions de l'Institut i un conjunt de premis per a estudiants convocats per les diverses societats filials. Un cartell de premis que abraça tots els àmbits del coneixement, de la llengua a les matemàti-

ques, del dret a la història i de la biologia a la pedagogia, sense oblidar la tecnologia o l'art.

En un afany d'ésser a l'avançada de les noves disciplines que van agafant cos, l'Institut ha anat modificant la seva convocatòria i l'ha adaptada a la realitat de cada moment incorporant —quan ha calgut— nous premis, com és el cas del Premi d'Urbanisme, convocat enguany per primera vegada amb el suport del Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya, al conseller del qual agraeixo que hagi volgut acompanyar-nos avui en aquest acte.

El meu agraïment especial, i el de tot l'Institut d'Estudis Catalans, a les dues-centes cinc persones que han presentat treballs a concurs, de tots els Països Catalans, i la més sincera i cordial felicitació als guardonats per l'alta qualitat de llurs treballs. El conjunt de terres de llengua i cultura catalanes és petit en superfície i en nombre d'habitants, però té una rica tradició cultural i científica que ens ha permès superar els moments més difícils i ens permet de mirar el futur d'una manera cada vegada més esperançada i il·lusionada. Si el català va anar perdent força a mesura que les comunitats que el parlaven anaven perdent poder polític i certs sectors socials l'abandonaven, també és cert que, amb la superació de la Decadència, evitem el perill de fragmen-

tació de la llengua, en potenciem la unitat estructural i l'enriquim amb el reconeixement i el respecte de les diverses modalitats.

Però els estatuts d'autonomia vigents des de fa una vintena d'anys, tot i haver possibilitat el reconeixement de la nostra llengua, no han permès el seu ple desenvolupament. Una de les causes és la fragmentació política i/o administrativa de la nostra comunitat lingüística, la qual cosa obstaculitza, quan no impedeix de fet, l'aplicació de polítiques de planificació lingüística comunes i tendents a garantir-ne la cohesió interna. Aquesta situació vulnera la lletra i l'esperit de la Declaració Universal de Drets Lingüístics —que completa la Declaració Universal dels Drets Humans— que fou aprovada a Barcelona l'any 1996 i ha estat presentada a la UNESCO, que n'estudia l'adopció. Una declaració que parteix del principi que els drets lingüístics són alhora individuals i col·lectius, i per això estableix les comunitats lingüístiques com a subjectes de dret.

L'Institut d'Estudis Catalans, en aquest esforç integrador i cohesionador, ha signat els darrers anys convenis amb institucions que tenen reconeguda la competència consultiva i assessora en matèria de llengua en el seu àmbit d'actuació, com és el cas de la Universitat de les Illes Balears, l'Ajuntament de l'Alguer o, darrerament, la Universitat de

Perpinyà; convenis que garanteixen l'aplicació de la normativa de l'Institut com a acadèmia de la llengua catalana. Creiem que aquest estiu podrem signar un conveni semblant amb el Govern d'Andorra i estem esperançats en una evolució favorable de la situació al País Valencià i a la Franja.

Però, malgrat aquestes actuacions, malgrat la Llei de normalització lingüística a Catalunya de l'any 1983, malgrat l'augment de l'ensenyament en català a les escoles del País Valencià, malgrat els avenços que s'han esdevingut a les illes Balears, malgrat la gran tasca que ha fet l'Institut establint normativa i facilitant l'aplicació d'aquesta i, per tant, l'ús de la llengua, malgrat l'esforç d'alguns mitjans de comunicació, malgrat la Llei de política lingüística de Catalunya del 1998, malgrat tot això i més encara, hem de seguir considerant anormal la situació de la nostra llengua pròpia. Necessitarem encara, si tot va bé, una altra generació perquè la llengua catalana estigui totalment guarida de les greus ferides que ha sofert en el passat. Una generació i molts esforços individuals i col·lectius.

Per això, s'ha de lloar i d'agrair que tants i tants estudiosos, intel·lectuals i científics utilitzin el català per a llurs manifestacions no solament personals, sinó sobretot professionals, que no és de cap manera incompatible amb l'ús simultani d'una altra llengua de comunicació. I per això, també, sorprèn a vegades que persones que parlen bé la seva llengua pròpia (i s'avergonyirien de fer-ho incorrectament) qüestionin les tímides mesures que els nostres parlaments aproven i els nostres governs intenten aplicar. Amb la seva actitud es fan còmplices del genocidi cultural d'aquells temps que voldríem ja totalment superats. Com diu Maria Àngels Anglada, que avui no ens pot acompanyar i a qui desitjo una ràpida recuperació, no podem fer «com algunes flors que es clouen quan és excessiva la claror del sol per als seus pètals de seda, o com l'eriçó que es torna una bola tancada si se sent atacat, deixant lliscar els moments massa durs damunt nostre». És responsabilitat individual i col·lectiva mantenir la nostra identitat mentre participem en aquest procés de mundialització en el qual estem immersos i vetllar per l'ús complet d'una llengua de qualitat.

Parlament del conseller de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya

Ja ho ha dit el senyor Castellet: l'avinentesa que el Departament de Política Territorial i Obres Públiques s'hagi volgut sumar a la iniciativa de la Societat Catalana d'Ordenació del Territori amb la creació del Premi Catalunya d'Urbanisme segurament ha estat el pretext perquè el bon amic i president Castellet m'hagi invitat a aquest acte; i la veritat és que li ho he d'agrair. Li ho vaig dir ja d'entrada i no me'n penedeixo; no me'n penedeixo per molts i molts motius. El primer de tots és perquè, com tots vostès, crec que hem pogut gaudir d'aquest acte, primer de les interpretacions musicals del senyor Poblet, de l'amic Poblet, que encara ens en reserva una per a acabar l'acte, com cal fer-ho sempre bé; en primer lloc per això. En segon lloc, perquè crec que el vídeo que se'ns ha passat per a explicar una mica què és l'Institut d'Estudis Catalans a tots els qui, d'alguna manera, ja el coneixem ens ha permès d'entendre'l molt més.

He anotat unes expressions d'aquest vídeo que crec que són molt ajustades, molt precises i a la vegada, en aquest moment encara, molt imprescindibles. Parla que el 1907, quan es crea l'Institut, al nostre país hi havia una voluntat d'aplicar dues qüestions, i ho diu amb dos verbs. Diu: s'havien de fer mol-

tes coses, havíem de recuperar moltes coses. Tenim l'exemple aquí, no gaire lluny, en aquest mateix carrer. Jo, quan venia, deia als qui m'acompanyaven que fa pocs mesos havíem estat aquí en una obra que el Govern de la Generalitat feia amb aquesta rehabilitació del nucli antic de Barcelona, com de tants altres. Doncs fa pocs mesos vam fer una actuació amb la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge; aquesta és una de les tantes i tantes coses que el Govern de la Generalitat i segurament també unes altres administracions fan aquí i a qualsevol racó de Catalunya. S'havien de fer moltes coses, però en entrar aquí hem vist com el mateix Institut està recuperant aquest seu vell i bell edifici. Fer i recuperar, fer i recuperar en tots els àmbits de la vida: l'Institut d'Estudis Catalans s'ho proposava el 1907. Jo crec que aquest propòsit lliga totalment amb el propòsit que l'Institut, el Govern de Catalunya, jo crec que la gran majoria de població catalana en aquests moments desitgem; i crec que en molts camps de la nostra nació estem fent, estem construint un país, que es fa a partir de fer coses noves i es fa també a partir de recuperar-ne moltes. I tot això, tot això, evidentment, s'ha d'inserir en aquest nostre món tan complex, i d'aquesta complexitat que a vegades ens espanta

en sorgeix un altre motiu pel qual jo mateix i crec que tots vostès també estem satisfets d'haver estat avui aquí, que és la sensacional explicació, segurament atrafegada pel poc temps que ha tingut, de l'amic Bonet, que ens ha permès d'entendre una mica —jo penso que tan sols una mica, ell hi entén molt més— l'obra de Gaudí. Perquè, és clar, fixin-se que l'explicació que ell ens ha fet ens permet, si més no, intuir, o pensar, o reflexionar entorn d'un dels reptes que nosaltres tenim amb vista al segle que ve; mil·lenni, si volem, que ve. La nostra societat s'ha fet complexa, ens costa d'entendre. Veiem aquestes, posant el símil gaudinià, aquestes formes, que no són les formes que potser l'home estava acostumat a veure, i s'imagina moltes vegades a primer cop d'ull que aquesta complexitat no es pot entendre, perquè aquesta és una complexitat gratuïta, on no hi ha pautes, on no hi ha regles, i de què segurament, doncs, potser podem passar. Això és molt difícil: no entrem, no juguem, no apostem per la societat. Doncs bé, l'estudi de l'amic Bonet amb relació a Gaudí ens demostra que, si som capaços de fer-ne una anàlisi, si som capaços d'aplicar qualsevol tecnologia —evidentment, totes les modernes eines informàtiques segurament han permès de trobar aquestes pautes de manera molt més sòlida que sense—, si som capaços de dur a terme aquesta anàlisi en qualsevol àmbit de la societat, segurament arribarem

a veure que aquesta pretesa complexitat té una motivació última, i en definitiva podem arribar al món ja de la comprensió. Jo crec que aquest símil que m'he atrevit a fer, potser abusant de l'amistat amb l'amic Bonet, ens permet també de donar pautes amb vista al moment històric en què ens trobem. La nostra societat és complexa, s'ha fet complexa, però necessitem pautes, i aquestes pautes les necessitem a través de la comprensió en tants i tants camps; i és per això que cal saludar, aplaudir, doncs, els premis, que ja tenen seixanta-vuit edicions, de l'Institut d'Estudis Catalans i que segurament contribueixen de manera molt decisiva a fer que des de Catalunya puguem col·laborar en aquesta comprensió d'aquest món —ho repeteixo— que de vegades ens espanta i que segurament després d'una anàlisi, d'un estudi, podem entendre molt més.

De fet, aquesta ha estat una tònica del nostre país des de fa molts anys. Jo tenia damunt de la taula una novel·la que és el Premi Sant Jordi de 1997 —crec—, *L'atles furtiu*, d'Alfred Bosch; una novel·la històrica deliciosa, que molts de vostès deuen conèixer, que explica com un jueu, que vivia a Mallorca, va fer un atlas de tot el món que encara ara, en fi, ens dóna pautes del que en aquells moments es coneixia i de tot el procés de construcció d'aquest atlas. En aquell moment, el nostre país acollia gent, per exemple jueus, però també àrabs, i rebia

coneixements: sabia moltes coses que segurament se sabien als Països Catalans i no se sabien en uns altres punts del món. I aquesta deliciosa novel·la, d'altra banda, l'autor l'encapçala amb un text de Salvador Espriu escrit l'any 1975; i l'any 1975, òbviament, l'Institut d'Estudis Catalans no era l'Institut d'Estudis Catalans de l'any 1907, ni el d'ara.

Acabaré amb aquesta introducció del poeta Salvador Espriu, però deixin-me que abans els digui que, segurament, de tot aquest acte el que a mi m'ha recomfortat més són les paraules del president de l'Institut d'Estudis Catalans: les exigències cordials, tal com ell fa sempre, però severes, amb relació a un procés que a vegades es qüestiona. I es qüestiona fins i tot des de sectors d'aquesta actualitat que de tan accelerats que ens vol fer anar, i amb tanta modernitat amb què ens vol fer anar, penso que ens vol portar molt enrere; des de tots aquells sectors que ni ho entenen, ni

ho volen entendre, ni ens ajuden gens ni mica a recuperar, doncs, una cosa que és tan bàsica com el nostre llenguatge, com la nostra llengua pròpia, en un país en el qual molts es qüestionen que puguem anar al cinema i veure pel·lícules en català, o en la llengua original però subtítulades en català. I això ho fan —ho repeteixo— a vegades persones que es diuen intel·lectuals. Les paraules del president penso que són una exigència recomfortant.

Deixin-me acabar, per això, amb les paraules del poeta, escrites el 1975, que diuen: «Però l'esforç humà mai no del tot s'esborra i vells mapes de terres, de mars, del firmament, ens diuen com va ser de profund el domini, el saber d'aquest poble del qual nosaltres som legítims fills, hereus i servidors alhora, del clos avui el lliure demà que guanyarem.» Jo crec que per a guanyar aquest demà segurament l'Institut d'Estudis Catalans n'és un bon exemple.